
Powstanie Wielkopolskie 1918-1919

Czym było Powstanie Wielkopolskie?

Było to powstanie polskich mieszkańców Prowincji Poznańskiej przeciw Rzeszy Niemieckiej.

Polacy domagali się powrotu ziemi zaboru pruskiego do Rzeczypospolitej umacniającej swoją niepodległość

W wyniku rozbiorów zachodnie ziemie polskie znalazły się w rękach pruskich. Początkowo Polacy mieli w granicach Wielkiego Księstwa Poznańskiego stosunkowo dużą autonomię.

Okres tej w miarę dobrej sytuacji ludności polskiej nazywany był „erą pojednania”. Wkrótce jednak rozpoczęło się dążenie do centralizacji władzy państwowej zainicjowano też germanizację ludności polskiej. Sytuacja pogorszyła się jeszcze po zjednoczeniu Niemiec

„Do 1870 roku Polacy wchodzili w skład jednego z wielu dynastycznych państw niemieckich. Z chwilą zjednoczenia weszli w skład jednolitego narodowo państwa niemieckiego, stali się zwalczaną przez większość mniejszością narodową. Procesy germanizacyjne uległy dalszemu zaostrzeniu”

Po zawarciu pokoju przez państwa centralne z Rosją w Brześciu nad Bugiem, polskie organizacje paramilitarne działające na terenie Wielkopolski zdelegalizowano. Ich członkowie przeszli do podziemia, a 15 lutego 1918 roku w Poznaniu założono propiśsudczykowską Polską Organizację Wojskową (POW) dla zaboru pruskiego. Od 10 do 26 listopada 1918 miały miejsce wystąpienia przeciwko władzy pruskiej w Ostrowie Wielkopolskim. Żołnierze narodowości polskiej w armii niemieckiej opuścili koszary i uformowali tzw. 1. polski pułk piechoty i ogłosili powstanie Republiki Ostrowskiej. Zostali spacyfikowani, ale efektem ich wystąpienia był m.in. szereg ustępstw na rzecz Polaków na terenie Ostrowa Wielkopolskiego i powiatu ostrowskiego.

Przywódcami powstania w Poznaniu byli:

Mieczysław Paluch

Bohdan Hulewicz

Władysław Wyskota-Zakrzewski

Do wybuchu walk w Poznaniu doszło 27.12.1918., w wyniku gwałtownego wzrostu nastrojów patriotycznych po przyjeździe w poprzednim dniu polskiego muzyka i patrioty, Ignacego Jana Paderewskiego.

Przebieg walk

27.12.1918 r. pierwszym oddziałem powstańczym przed Prezydium Policji była stuosobowa wojskowa kompania wildecka Straży Ludowej, dowodzona przez Antoniego Wysockiego. Dowództwo wydało rozkaz zdobycia Prezydium Policji w walkach o ten budynek poległ pierwszy powstaniec

Franciszek Ratajczak

cała akcja zakończyła się powodzeniem.

Bohaterowie powstania

Stanisław Taczak - pierwszy dowódca oddziałów powstańczych

Gen. Józef Dowbor-Muśnicki - dowódca regularnego wojska powstańczego

Ignacy Jan Paderewski - Polski kompozytor i patriota

Franciszek Ratajczak - pierwsza ofiara Powstania Wielkopolskiego

Prezentacja

Damian Baranowski